

STRUČNÝ OBSAH

ZAČÍNÁME.....	11
---------------	----

STŘIH V PROGRAMU FINAL CUT PRO

LEKCE 1 HRUBÝ STŘIH.....	19
LEKCE 2 SESTAVOVÁNÍ HRUBÉHO STŘIHU.....	67
LEKCE 3 DOKONČOVÁNÍ HRUBÉHO STŘIHU.....	105

VYLADĚNÍ HRUBÉHO STŘIHU

LEKCE 4 ÚPRAVA DÉLKY KLIPU.....	137
LEKCE 5 LADĚNÍ BODŮ ÚPRAV.....	159
LEKCE 6 DOLADĚNÍ STŘIHU.....	187

PŘIZPŮSOBENÍ A ZACHYTÁVÁNÍ

LEKCE 7 PŘIZPŮSOBENÍ PROGRAMU FINAL CUT PRO.....	221
LEKCE 8 ZACHYTÁVÁNÍ A PŘENOS ZÁZNAMŮ.....	253

DOKONČOVÁNÍ STŘIHU

LEKCE 9 VKLÁDÁNÍ PŘECHODŮ.....	293
LEKCE 10 MÍCHÁNÍ ZVUKOVÝCH STOP.....	323
LEKCE 11 TVORBA TITULKŮ.....	351

VKLÁDÁNÍ EFEKTŮ A DOKONČOVACÍ PRÁCE

LEKCE 12 ÚPRAVA POHYBOVÝCH PARAMETRŮ.....	381
LEKCE 13 PRÁCE S FILTRY	411
LEKCE 14 DOKONČOVÁNÍ A VÝSTUP	437
SLOVNÍČEK	471
REJSTRÍK	491

OBSAH

ZAČÍNÁME	11
----------------	----

STŘIH V PROGRAMU FINAL CUT PRO

LEKCE 1 HRUBÝ STŘIH	19
Spuštění programu Final Cut Pro	19
Jak vypadá rozhraní programu Final Cut Pro	21
Pracovní postup	27
Import a prohlížení částí projektu	29
Spuštění klipů v přehrávači videí	37
Posunování v klipu	41
Označování a úprava klipů	47
Přehrávání a pohyb v sekvenci	52
Organizace částí projektu	56
Prohlížení obsahu kontejneru	59
Uložení, skrytí a uzavření aplikace Final Cut Pro	62
Shrnutí kapitoly	63
LEKCE 2 SESTAVOVÁNÍ HRUBÉHO STŘIHU	67
Práce na projektu	67
Příprava projektu k úpravám	69
Úprava hrubého střihu	73
Vložení přepisem	73
Správa stop v časové ose	78
Vkládání klipů	81
Vkládání zvukových klipů	85
Přesouvání klipů v časové ose	89
Založení nové verze hrubého střihu	92
Střih pomocí přetahování	94
Úprava hlasitosti vkládaných klipů	99

Uložení a ukončení	102
Shrnutí lekce	102
LEKCE 3 DOKONČOVÁNÍ HRUBÉHO STŘIHU	105
Příprava projektu	105
Vkládání prostřihů	106
Střih mluveného komentáře	113
Střih hudby	120
Kopírování, vyjímání, vkládání a umístování	124
Promítání a sdílení sekvence	130
Shrnutí lekce	132

VYLADĚNÍ HRUBÉHO STŘIHU

LEKCE 4 ÚPRAVA DÉLKY KLIPU	137
Příprava projektu na pročišťování	137
Základy pročišťování	141
Manipulace s body úprav	143
Ořezávání v přehrávači a ořezávání podle délky trvání	147
Pročišťování stopy V2	151
Pročišťování jedné stopy ve spojitém klipu	154
Opakování	156
LEKCE 5 LADĚNÍ BODŮ ÚPRAV	159
Příprava sekvence	159
Manipulace se dvěma body úprav najednou	162
Posunutí jednoho klipu	164
Přesun dvou bodů úprav nástrojem Roll	171
Posunování klipů v sekvenci	176
Přetažení klipu do nového umístění	179
Synchronizace spojitých klipů	182
Opakování	184
LEKCE 6 DOLADĚNÍ STŘIHU	187
Označování prvků v projektu	187
Konečné pořadí karet sekvencí	191

Značkování klipů	194
Zarovnávání akcí pomocí značek	197
Střih scénáře	199
Vložení nahrazením	204
Střih záznamu z více kamer	206
Opakování	217

PŘÍZPŮSOBENÍ A ZACHYTÁVÁNÍ

LEKCE 7 PŘÍZPŮSOBENÍ PROGRAMU FINAL CUT PRO	221
Připojení mediálních souborů	221
Sekvence s klipy ve více formátech	225
Hlavní klip	229
Zápis údajů do sloupců prohlížeče	233
Vyhledávání položek v projektu	236
Přizpůsobení klávesových zkratk a panelů tlačítek	238
Ukládání a načítání rozložení	241
Optimalizace uživatelských předvoleb	245
Opakování	250
LEKCE 8 ZACHYTÁVÁNÍ A PŘENOS ZÁZNAMŮ	253
Připojování zdrojů před zachytáváním	254
Přednastavené volby formátu	255
Náhled a označování sekvence	259
Zapisování poznámek o klipech	263
Nastavení klipu	267
Nastavení zachytávání	271
Nastavení možností zachytávání	275
Nastavení předvoleb zachytávání	284
Přenos souborů z bezpáskových zdrojů	285
Opakování	289

DOKONČOVÁNÍ STŘIHU

LEKCE 9 VKLÁDÁNÍ PŘECHODŮ	293
Vyhodnocení projektu	293

Úvod do přechodů	297
Nabídka přechodů	297
Práce s přechody	299
Úprava přechodů	305
Editor přechodů	309
Změna parametrů přechodu	312
Náhled a vykreslování efektů	316
Opakování	320
LEKCE 10 MÍCHÁNÍ ZVUKOVÝCH STOP	323
Příprava projektu na míchání stop	323
Vkládání a organizace zvukových efektů	327
Sledování a úprava hlasitosti	330
Zeslabení hlasitosti přechodem	334
Nastavení klíčových snímků a úprava hlasitosti	337
Práce v aplikaci Audio Mixer	340
Nahrávání mluveného komentáře	344
Import zvukových souborů	347
Opakování	348
LEKCE 11 TVORBA TITULKŮ	351
Příprava projektu na titulky	351
Generátory videa	355
Dolní třetina obrazu	359
Generátor Boris Text	363
Vkládání masek, efektů a obrázků	367
Tvorba závěrečných titulků	373
Animované šablony	375
Práce s grafikou	377
Opakování	377

VKLÁDÁNÍ EFEKTŮ A DOKONČOVACÍ PRÁCE

LEKCE 12 ÚPRAVA POHYBOVÝCH PARAMETRŮ	381
Zjištění potřeb projektu	382
Změna rychlosti přehrávání	384

Nástroj Speed	389
Tvorba zmrazeného snímku.....	391
Úprava pohybových parametrů.....	395
Animace pohybových parametrů	402
Opakování	408
LEKCE 13 PRÁCE S FILTRY	411
Zhodnocení projektu.....	411
Použití a prohlížení obrazových filtrů.....	413
Prohlížení a úprava parametrů filtru.....	418
Zvukové filtry	423
Oprava barvy filtrem.....	426
Animace filtrů	431
Opakování	434
LEKCE 14 DOKONČOVÁNÍ A VÝSTUP	437
Příprava projektu na dokončení.....	437
Detekce zvukových vrcholů.....	439
Úprava hlasitosti pro vysílání.....	442
Export a sdílení souborů.....	446
Sdílení klipů a sekvencí.....	446
Export filmu ve formátu QuickTime	451
Další možnosti exportu	454
Export statického obrázku	456
Výstup na kazetu	458
Ruční nahrávání	458
Funkce Printing to Video.....	459
Funkce Edit to Tape.....	462
Vložení okna zobrazujícího časový kód.....	464
Zálohování projektů.....	467
Opakování	469
SLOVNÍČEK	471
REJSTRÍK	491

ZAČÍNÁME

Máte před sebou oficiální výukový kurz zaměřený na program Final Cut Pro, což je balík od společnosti Apple, určený k dynamickému nelineárnímu střihu.

Kniha je podrobnou příručkou pro práci s nástrojem Final Cut Pro. Používáme v ní autentické záběry z úspěšné série *Leverage* televizního kanálu TNT, mezinárodní hudební akce *Playing For Change: Peace Through Music*, dokumentárního filmu „The Making of *Believe*“ natočeného v zábavním parku SeaWorld a z filmu *An Accidental Quest for Enlightenment* od společnosti Evergreen Films Inc., jejichž prostřednictvím předvádíme jak funkce aplikace, tak i praktické metody, které budete při upravování svých vlastních projektů denně používat.

Ať už jste oštěřený veterán, anebo na poli střihu začínáte, aplikace Final Cut Pro dostatečně ukojí všechny vaše pracovní potřeby. Pusťme se tedy do toho!

Metodika

Nabízená kniha je, a to především, praktickým kurzem. Všechna cvičení jsou cílena tak, aby vám umožnila provádět v programu Final Cut Pro střih v profesionální kvalitě co nejrychleji. Každá kapitola staví při popisu funkcí a schopností programu na kapitole předchozí.

Jestli s programem Final Cut Pro teprve začínáte, postupujte kapitolami postupně od začátku. Jestli jste již s programem Final Cut Pro někdy pracovali, můžete přejít přímo ke konkrétní kapitole a soustředit se na dané téma, protože kapitoly jsou na sobě nezávislé.

Struktura kurzu

Kniha je rozvržena tak, že vás naučí stříhat film souběžně s prací v programu Final Cut Pro.

Začneme základními metodami střihu a posléze projekty vylepšíme tak, že ořežeme a přizpůsobíme body úpravy a umístění klipů v sekvenci. V průběhu popisování všech střihových funkcí programu Final Cut Pro se naučíte přizpůsobit si rozhraní, pracovat s různými typy nástrojů a dokonce i upravovat záznam z více kamer (multicamera).

Jakmile zpracujeme několik projektů, dokončíme je tak, že namícháme audio stopu a přidáme přechody a titulky. Nakonec do projektu přidáme efekty a po dokončení posledních úprav ho uložíme do souboru či na kazetu.

Kapitoly jsou seskupeny do následujících oblastí:

- Kapitoly 1-3: Hrubý střih
- Kapitoly 4-6: Úprava hrubého střihu

- Kapitoly 7-8: Přizpůsobení a zachycení
- Kapitoly 9-11: Dokončení stříhu
- Kapitoly 12-14: Vložení efektů a kompletace

Navíc ke cvičením najdete v každé kapitole ještě příklady nazvané „Druhá klapka“, které představují praktické situace. Na nich byste si měli procvičit, co jste se naučili, a teprve poté byste se měli přesunout k dalšímu tématu.

Na konci každé lekce si budete moci své dovednosti zdokonalit při aplikaci svých vlastních nápadů v projektu „Stříhačovo okénko“, který je vystaven tak, abyste si v něm zopakovali vše, co jste se v lekci naučili.

Práce se soubory na DVD

DVD přiložené ke knize obsahuje soubory projektů, které budete v jednotlivých lekcích používat, a současně i mediální soubory s video a audio obsahem, které budete ve cvičeních potřebovat. Poté, co si soubory zkopírujete na pevný disk, dostanete v každé lekci pokyny k práci s projektem a mediálními soubory.

Instalace souborů lekcí programu Final Cut Pro

Na disku DVD najdete adresář s označením FCP, který obsahuje dvě složky: Lessons (lekce) a Media (médiá). V těchto složkách se nachází soubory lekcí a mediální soubory určené pro tento kurz. Obě složky ponechte na pevném disku pospolu v adresáři FCP. Program Final Cut Pro pak totiž bude moci využít původní odkazy mezi lekcemi a mediálními soubory.

- 1 Vložte disk do mechaniky DVD.
- 2 Přetažením zkopírujte složku FCP z disku DVD na pevný disk. Na DVD se nachází přibližně 7,8 GB dat.
- 3 V každé lekci je vysvětleno, ve kterých souborech najdete příslušné příklady.

Opětovné propojení

Při přenášení souborů z disku DVD na pevný disk počítače můžete neúmyslně narušit spojení mezi souborem projektu a jeho mediálními soubory. Když k tomu dojde, zobrazí se vám dialogové okno, v němž budete požádáni o opětovné propojení souborů projektu. Opětovné propojení je jednoduchý proces, kterému se budeme podrobněji věnovat v podkapitole Připojení mediálních souborů v 7. lekci. Objeví-li se však dialogové okno dříve, než se dostanete do sedmé lekce, postupujte podle pokynů níže:

- 1 Jestliže se objeví dialogové okno Offline Files (odpojené soubory), klepněte na tlačítko Reconnect (znovu připojit).
- 2 Zobrazí se dialogové okno opětovného propojení souborů (Reconnect Files). V jeho oddíle Files To Connect (propojit soubory) je uveden odpojený soubor i s možným umístěním.

- 3 Klepněte v dialogovém okně opětovného propojení souborů na tlačítko Search (hledat).
- 4 Program Final Cut Pro chybějící soubor vyhledá. Jestli víte, kde se soubor nachází, můžete klepnout na tlačítko Locate (vyhledat) a vybrat soubor ručně.
- 5 Jakmile naleznete správný soubor, klepněte v dialogovém okně Reconnect (opětovné spojení) na tlačítko Choose (vybrat).
- 6 Jakmile se soubor zobrazí v části Files Located dialogového okna Reconnect Files, klepněte na tlačítko Connect.

Jakmile se mezi souborem projektu a mediálním souborem obnoví propojení, nástroj Final Cut Pro získá v projektu přístup k mediálnímu obsahu.

Změna systémových nastavení

Některé editační funkce nabízené programem Final Cut Pro užívají stejné funkční klávesy, jako i jiné programy, například Exposé a Dashboard. Jestli chcete funkční klávesy používat v programu Final Cut Pro, budete je muset v ostatních programech přenastavit.

- 1 Otevřete v počítači Systémová nastavení (System Preferences).
- 2 V oddíle Osobní (Personal) klepněte na Dashboard & Exposé.
- 3 Klávesám F9, F10, F11, F12 a dalším přiřadte nové klávesové zkratky.

Jakmile klávesy přenastavíte, program Final Cut Pro bude moci zkratky používat výlučně. Vrátit se do systémových nastavení a upravit přiřazené klávesy můžete kdykoliv v průběhu práce s nástrojem Final Cut Pro.

Final Cut Pro na přenosném počítači

Některé z kláves, jež v knize užíváme, se budou na přenosných počítačích MacBook Pro chovat odlišně. Konkrétně když budete chtít stisknout některou z kláves F (F1 až F8), budete muset stisknout i funkční klávesu (fn). Jestli takové chování není žádoucí, otevřete v Systémových nastaveních (System Preferences) oddíl Klávesnice & myš (Keyboard & Mouse) a v podokně klávesnice (Keyboard) zaškrtněte políčko Použít všechny klávesy F14, F2 atd. jako standardní funkční klávesy (Use all F1, F2, etc. keys as standard function keys). Avšak i když zaškrtnete toto políčko, budete muset funkční klávesu užívat při práci s klávesami Home a End.

Záznam

V knize pracujeme se čtyřmi sadami záznamu. V celku tyto záznamy představují čtyři různé typy projektů a mediálních formátů. Ve cvičeních najdete pokyny k úpravě záznamu konkrétními způsoby, nicméně při úpravách lze využít libovolnou část záznamu. Techniky úprav, které se v lekci naučíte na jedné sadě záznamů, je možné použít dále a vytvořit s jejich pomocí nový projekt. S ohledem na autorské právo však nebudete moci záznam použít na žádné jiné účely než na práci v rámci této knihy.

V záznamech, které jsou obsahem této knihy, najdete následující:

Film „The Making of Believe“ od společností SeaWorld Inc. a Busch Entertainment – tento dokumentární snímek byl pořízen v pobočkách zábavního parku SeaWorld v San Antoniu a v Orlandu za spolupráce trenérů pracujících v zábavním parku s režiséry, choreografy a výtvarníky z Broadwaye při nacvičování programu *Believe* kosatky Shamu. Záznam výcviku a představení se natáčel ve formátu HDV v zařízeních v San Antoniu v Texasu, zatímco scény pod vodou se natáčely ve formátu Betacam SP v pobočce v Orlandu na Floridě.

Leverage – tento záznam pochází z úspěšné série televize TNT, v níž hrají Timothy Hutton, Chistian Kane, Gina Bellman, Aldis Hodge a Beth Riesgraf. Scéna byla vybrána z epizody „The Second David“, což byla finálová epizoda první řady. Záznam byl pořízen kamerou RED ONE, digitální soubory byly překódovány pomocí kodeku ProRes 422 společnosti Apple a následně upraveny programem Final Cut Pro.

An Accidental Quest for Enlightenment – záznam pořízený v Zátoce prince Williama na Aljašce společností Evergreen Films Inc., který byl použit při propagaci televizního seriálu a drammatizaci. Byl natočen v rozlišení HD při 23,98 fps (snímky za vteřinu) a zachycen kodekem ProRes 422 HQ společnosti Apple. Pro účely knihy byl znovu přeformátován pomocí kodeku Apple ProRes 422 (Proxy).

Playing For Change: Peace Through Music – tato sada pochází z mezinárodního dokumentárního snímku (nesoucího stejný název), do něž se nahrávali pouliční muzikanti z celého světa, kteří svým jedinečným talentem přispívají komplexní směsí písní. Zpěvák a skladatel Pierre Minetti napsal skladbu „Don't Worry“, kterou užíváme ve druhé polovině knihy, a která se soustředí na muzikanty z Indie, Afriky, Nizozemí, Izraele a dalších míst. Tito umělci poskytli své vlastní nahrávky. Tento záznam byl pořízen ve formátech DV, HDV, XDCAM a na 16mm film při 29,97 fps.

V posledním oddíle knihy budete při převádění záznamu do uměleckého videa následovat pokyny **Terezy Djurkovičové**.

Systémové požadavky

Dříve než začnete s knihou pracovat, měli byste již mít zkušenosti s počítačem Macintosh a operačním systémem Mac OS X. Měli byste umět používat myš a běžné nabídky a příkazy, a současně byste měli i vědět, jak se otevírají, ukládají a zavírají soubory. Jestli si potřebujete tyto postupy připomenout, přečtěte si vtištěnou či online dokumentaci svého systému.

Základní systémové požadavky programu Final Cut Pro najdete v dokumentaci na webových stránkách společnosti Apple, www.apple.com.

O této ediční řadě

Oficiální výukový průvodce je jak výukovým nástrojem pro samouky, tak i oficiálním výukovým a certifikačním programem.

Řada byla vyvinuta odborníky v oboru a certifikována společností Apple. Používá se v autorizovaných školících střediscích společnosti Apple na celém světě a nabízí kompletní školení všech produktů Apple Pro. Lekce jsou stavěny tak, abyste se mohli učit svým vlastním tempem. Všechny jsou zakončeny shrnujícími otázkami a odpověďmi, které postihují to, co jste se naučili, a které vám mohou pomoci při přípravě na certifikační zkoušku.

Certifikační programy Apple Pro

Výukové a certifikační programy Apple Pro jsou vyvíjeny tak, abyste byli ve spojení s nejnovějšími technologiemi pro práci s digitálními médii od společnosti Apple a přitom jste byli na neustále se měnícím pracovním trhu konkurenceschopní. Ať už jste střihač, grafický návrhář, zvukař, či pracujete se speciálními efekty, anebo jste učitel, budou vám uvedené výukové nástroje pomáhat rozvíjet své schopnosti.

Poté, co dokončíte kurz uvedený v této knize, můžete složit zkoušku v autorizovaném školícím středisku společnosti Apple a stát se certifikovaným uživatelem Apple Pro. Certifikace je nabízena u programů Final Cut Pro, Motion, Color, Soundtrack Pro, DVD Studio Pro, Shake a Logic Pro. Certifikace pro vás představuje oficiální uznání vaší znalosti profesionálních aplikací Apple a před zaměstnavateli a klienty můžete vystupovat jako zkušený uživatel produktů společnosti Apple na profesionální úrovni.

Těm, kteří dávají přednost výuce v kurzech řízených lektorem, nabízí Apple po celém světě školení v autorizovaných školících střediscích. Tyto kurzy, které vychází z výukových knih této ediční řady, jsou vedeny certifikovanými školiteli a nabízí vyvážený poměr přednášek a hodin praktických cvičení. Autorizovaná školící střediska jsou pečlivě vybírána, aby splňovala nejvyšší standardy společnosti Apple, a to ve všech oblastech včetně zařízení, školitelů, výuky a infrastruktury. Program má za cíl nabídnout zákazníkům společnosti Apple, od začátečníků až po zkušené profesionály, školení v nejvyšší kvalitě.

Další informace najdete na konci této knihy. Chcete-li vyhledat školící středisko v místě bydliště, navštivte adresu training.apple.com.

Zdroje

Tato kniha nenahrazuje podrobnou uživatelskou příručku ani dokumentaci, která je k aplikaci dodávána. Potřebujete-li podrobnější informace o funkcích programu, hledejte na následujících místech:

- Referenční příručka (Reference Guide). Tu najdete v nabídce nápovědy, programu Final Cut Pro. V referenční příručce najdete kompletní popis všech funkcí.
- Webové stránky společnosti Apple: www.apple.com.